

sharing content but also for discussion and dissemination of knowledge and recent developments. Digital media can significantly increase the quality and speed of information exchange and cooperation between any institutions, especially education ones, whose main task is to create and disseminate knowledge and digital media is a good option for achieving this goal.

References

1. Castells M. (2009). *The Rise of the Network Society*. Wiley-Blackwell. 656 p.
2. Couldry N. (2012). *Media, Society, World: Social Theory and Digital Media Practice*. Polity. 311 p.
3. Ess Ch. John Wiley & Sons (2013). *Digital Media Ethics*. 280 p.
4. Floridi L. (2014). *The Fourth Revolution: How the Infosphere is Reshaping Human reality*. OUP Oxford. 256 p.
5. Rosengren K.E. (1989). Paradigms lost and regained. In B. Dervin, L. Grossberg, B. J. OKeefe, & E. Wartella (Eds.). *Rethinking communication*. Vol. 1. Paradigm issues. Newbury Park. P. 21-39.

СЕВЕРИН Надія Василівна

к.філос.н., доц., Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут» (Україна, м. Харків)

МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ У КОНТЕКСТІ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Пріоритетним напрямом зовнішньої політики України є розширення міжнародних контактів, вступ до Європейського Союзу та тісна співпраця у різних галузях з країнами-членами ЄС. Важливого значення набуває формування всебічно розвиненої, соціально активної особистості майбутнього фахівця, здатного здійснювати іншомовну комунікацію, співпрацювати та конкурувати на європейському ринку праці. Виходячи з цього, завдання закладів вищої освіти готувати фахівців не лише з ґрунтовними знаннями в галузі професії, а й з високим рівнем іншомовної професійної комунікативної компетентності. Це означає, що випускник закладу освіти повинен не тільки володіти теоретичними і практичними знаннями своєї спеціальності, але й вільно орієнтуватися в економічних, політичних та культурних тенденціях розвитку різних країн. Розуміння ментальності іншої людини, повага до її культури і традицій потребує володіння іноземними мовами на якісному рівні, що є не лише показником високого культурного рівня людини, а й запорукою її успішної професійної діяльності. Базовими навичками іншомовної міжкультурної комунікації є необхідний і достатній набір знань та вмінь успішно користуватися іноземною мовою в середовищі іншомовної культури. Реалії сьогодення – інтернаціоналізація та глобалізація в суспільстві – потребують розширення міжнародних контактів і здійснення міжкультурної комунікації, яка сприяє взаєморозумінню й солідарності між всіма цивілізаціями, народами та культурами.

Налагодження освітніх контактів із зарубіжними країнами набуває особливої актуальності та вимагає формування навичок іншомовної комунікації.

Вітчизняні дослідники зазначають, що «у процесі інтеграції України в європейський та світовий освітній простір та розширення міжнародних, економічних та культурних зв'язків виникло нове бачення основної мети, назріла необхідність виділення ефективних методик вивчення та навчання іноземних мов у закладах вищої освіти, що також являє собою необхідність підготовки майбутніх кваліфікованих фахівців для більш консолідованої міжкультурної комунікації» [1, с. 177]. Окреслена проблема стосується не лише закладів вищої освіти гуманітарного спрямування, але й технічного, яким є Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут» (НТУ «ХПІ»). Міжнародна діяльність НТУ «ХПІ» спрямована на розвиток і плідне співробітництво між Україною та зарубіжними країнами в освітній, науковій, професійній діяльності з метою підвищення рівня та якості освітньої підготовки і конкурентоспроможності студентів. Протягом останніх десятиліть університет налагодив зв'язки з 203 закордонними партнерами з 39 країн світу, і такими успіхами може похвалитися далеко не кожен заклад вищої освіти. У нашому виші діє 189 прямих договорів із закордонними закладами вищої освіти та організаціями. ХПІ має більше 40 університетів-партнерів та 14 програм подвійних дипломів. Студенти нашого університету навчаються за англійськими програмами «Бізнес-адміністрування», «Менеджмент» на кафедрі менеджменту та оподаткування Навчально-наукового інституту економіки, менеджменту і міжнародного бізнесу у різних країнах (Словенії, Італії, Німеччині, Литві та ін.) та проходять стажування у провідних університетах світу. Кожен студент, молодий вчений та співробітник університету має можливість пройти навчання в одному з кращих університетів світу, поліпшити свої знання іноземної мови, вивчити нову іноземну мову, познайомитися з міжнародним досвідом навчання, отримати навички крос-культурного спілкування в іншомовному науковому й соціокультурному середовищі, а також здобути цінний життєвий досвід проживання й навчання в іншій країні. За програмою Європейського Союзу Erasmus+KA1 студенти ХПІ можуть навчатися або стажуватися в університетах Європи, активно використовуючи знання іноземних мов. В університеті напрацьовані програми міжнародного обміну, що пропонують широкий спектр грантів, стипендій та конкурсів. Наведемо приклади можливості одночасного отримання освіти в Україні і за кордоном. Для досягнення цієї мети студенти поглиблено вивчають англійську мову. Вони також мають можливість повністю навчатися цією мовою, що особливо важливо для ІТ-фахівців, яким необхідно спілкуватися з клієнтами, читати документи, листуватися англійською мовою. Вони вивчають іноземну мову за професійним спрямуванням та іноземну мову для професійної комунікації з метою спілкування в іншомовному середовищі. У практику навчання в університеті міцно увійшли створені міжнародні програми мобільності та подвійних дипломів для студентів. Нашими партнерами у цих програмах упродовж багатьох років є відомі європейські університети, серед яких Alpen-Adria-Universitat у Клагенфурті (Австрія), University Sorbonne Paris Nord у Парижі (Франція), Bratislava University of Economics and Management у Братиславі (Словаччина), University of Applied Sciences Würzburg-Schweinfurt у Вюрцбург-Швайнфурті (Німеччина), Linnaeus University у Векше (Швеція). В усіх цих університетах реалізується спільна програма подвійних магістерських

дипломів з інженерії і програмного забезпечення, а навчання в них протягом семестру року забезпечує студентам Політеху високий рівень знань та отримання двох дипломів – українського та європейського університету. Така мотивація спонукає наших студентів серйозно вивчати англійську, французьку та німецьку мови. Спільна програма подвійних дипломів розроблена і для бакалаврів з Рейнсько-Вестфальським технічним університетом Аахена (Німеччина), в якому наші студенти починають навчатися з другого курсу, отримавши на першому курсі в ХПІ високі знання з німецької мови (рівень B2), при цьому продовжуючи навчання в нашому університеті в онлайн-режимі. Тому не дивно, що молоді фахівці з дипломом НТУ «ХПІ» користуються попитом в усіх країнах та гідно конкурують на європейському і світовому ринку праці.

У сучасних умовах мультикультурного та мультілінгвального світу особливого значення набуває проблема налагоджування міжнародних зв'язків, співпраці та іншомовної комунікації. Міжкультурна комунікація у контексті якості вищої освіти є актуальною проблемою та сприяє формуванню професійно-комунікативної компетентності майбутніх фахівців. Здійснення успішної комунікації завдяки розумінню ментальності представників іншої культури забезпечує можливості для створення ділових, професійних і культурних контактів.

Список використаної літератури

1. Гришкова Р.О. Формування іншомовної соціокультурної компетенції студентів нефілологічних спеціальностей: монографія. Миколаїв: Вид-во Чорноморського державного університету ім. Петра Могили. 2007. 424 с.

SHLENOVA Maryna

PhD, Associate Professor, National Technical University “Kharkiv Polytechnic Institute” (Ukraine, Kharkiv)

UKRAINIAN SCIENTIFIC DIASPORA IN THE EU: CROSSCULTURAL COMMUNICATION DURING THE WAR

Russia's full-scale invasion of Ukraine on February 24, 2022, posed many challenges to the scientific community. More than 5 million women and children fled abroad to save their lives. Among them were many scientists who, having recovered from the stress, began to look for foreign colleagues to continue their research and establish communication with Ukrainian universities. They were helped by representatives of the so-called EU scientific diaspora, who had long been waiting to establish close contacts with Ukrainian universities.

Today, the EU scientific diaspora is critical to effectively addressing the problems that arise during the war. Members of the academic community collect and analyze information about the events occurring in Ukraine and develop strategies to respond to the situation. Representatives of the scientific diaspora help Ukrainians who find themselves in difficult life circumstances during the war, provide them with